

El Punt 22/12/2006

> Calendari de pedra

Al conjunt megalític Baleta III, a la Jonquera, es pot veure com fa 4.000 anys es coneixien els canvis estacionals i l'arribada al solstici d'hivern a través del sol i les pedres

la contra

JOSEP PUIGBERT

Ara és època de renovació de calendaris. N'hi ha, però, que s'han mantingut quatre mil anys i, encara ara, poden ser fidels al canvi estacional i assenyalar l'arribada al solstici d'hivern. En el conjunt megalític Baleta III, situat a cavall dels termes de la Jonquera, Capmany i Cantallops, i que està en procés de recuperació i restauració, es va poder observar ahir com el sol, quan es ponia, coincidia plenament amb la perpendicular de l'eix format pel menhir i el corredor –una mena de passadís–. D'aquesta manera el dia més curt de l'any, quant a llum solar, que coincideix amb el solstici d'hivern, també podia ser percebut pels qui habitaven en aquells indrets en el període calcolític (2.500 aC), encara que, evidentment, amb un concepte temporal diferent de l'actual. D'alguna manera, la coincidència del sol amb la prolongació de l'eix els indicava que a partir d'aquell moment el sol tornava a recular i es començava a estirar la claror fins arribar al solstici d'estiu.

Aquesta coincidència s'ha pogut observar en els darrers dies i ahir a la tarda es va certificar per algunes de les persones que participen des de fa anys en la recuperació de l'important patrimoni megalític que hi ha escampat per l'Albera, amb 146 monuments. Ho van celebrar amb una copa de cava en el mateix lloc i vés a saber si va ser l'embrió d'una festa que pot ser anual.

Al Baleta III, situat a tocar el mas que té aquest nom, es va començar a treballar fa dos anys, quan les bardisses colgaven completament les pedres. A més del recinte del menhir i el corredor, també hi ha dues tombes del període del bronze final (700-650 anys aC). Els experts diuen que un cop estigui totalment recuperat pot constituir un dels conjunt megalítics d'aquest tipus més singulars del sud d'Europa.